

372(5) #15 00 Molaodisi<sup>3</sup> Naga P.G. Kgaso. K32/15  
COPY PPI-14 KH

372(5) Motsitle ke leina la naga eno ya Thakong ya Batlhako ba Motutu. Me jaka o batla maina a naga, kea di thaba mantšwe a mono. Ka maina a onê ko a: 1 legadalle, ke leina la thaba tse tsa Tlhatlhaganyane, e tšhwarangeng e thaba, mantšwê a magolo a Mamitlwe.

Thaba tsa ga Motsisi a le Gadelle, ke mantšwe a rapaletseeng ntlheng ya botlhabatsatsi. Mantšwê a di hanyeditseeng motse ko a - ke Motsitle, e tšhwaraganye le Rakatane. 8 ngwe ke Ratumuga, e katogile Rakane sebakanyana se se lejana. Rakatane, ntlheng ya borwa, go tshakanya letsatsi, ha o ya ntlheng ya borwa, e ngwe ke Masulobele. Masulobele o tšhwaraganye le thaba ya Motsitle, ntlheng ya bophirimatsatsi; ke yonê e dirileng phatana le Motsitle.

Ma gare ga thaba ya Rakatane le Motsitle go na le lentšwana le le bidiwang la ga Rantana, ka moraka wa gagwe o no o le mo go lonê; me go na le phatana mo gare ga lonê, e bidiwang phatana ya morena. Go no go nna poo tsa Kgosing, mo moraka wa Kgosing wa dipoo o no o nna teng, mo thabeng ya Ratumuga; mo go nong go tletse di tumuga.

Diphala, ke thaba e nang le magaga a tshabêqang, a e leng magaga a badimo; bogologolo ke yonê e tšhwaraganyeng le thaba ya Ngwela ntlheng ya bophirimatsatsi.

Gape mo gare ga tšonê, thaba tsa Ratumuga le Ngwela, go na le phatana e bidiwang ya ga Moshage; e go tweng Moshage o na nna teng, jaka eketê ke motsana, me o simolotse ka go nna ka

re-written from original by Jeremiah More Dec 41

dikgomo teng, me mo tlase ga tšônê go di katoga go se go tona, go na le lentšwana le cketeng ke thutubudunyana, le bidiwa Thatane. Ke lônê le le lebaganyeng le phatana ya Mashage. Go no go nna monna fateng wa Sekgata. O fudugetse fa molatšwaneng wa

Mmetle, o go nong ga sala monna fateng, go twe Rakhupate, bana ba ga morwa Ramafoko; ba e rileng ha ba tloga foo, ba hudugêla kwa Thare-di-telele gautšwane le thaba ya Molorwe.

A re boêlê kwa morago kwa thabeng tsa Masudubele, tse leng tšônê di dikanyeditšeng motse wa Motsitlê ka ntšheng ya bophirimatsatsi. Thaba ya Masudubele e tšhwaraganye le thaba ya sediba šônê se go nowang mo go šônê. Šônê se lebane fêla le sebatla sa lentšwê la sediba ntšheng ya bophirimatsatsi; me fa o thulama le tšônê thaba tseo o leba ntšheng ya bophirimatsatsi, o tla tšena mo mantšwaneng a bidiwang a ga Masekgoko, a o a dirileng phata ya dikalo; fa gare ga ôné kajeno go na le phata e kajeno go dirilweng tsela e betzilweng mo go yônê, e fologelang kwa letlhakeng - Putfontein

Me go ya le tšônê thabana tseo tsa Masekgoko, kwa thoko ga tšônê go na le lentšwana le lentšhanyana; lônê ga twe: Ntlhane; me go katoga foo, ha o nts'o ya le ôné Mantšwana a dikaganyeditšeng motse, o tšena mo ntšwaneng la Botupetwane, lentšwana le le tletse bojanq jwa Motshikiri, jo basadi ba bo dirisang diphêlô.

Lefêlô lônê le tšhwaraganye le Kgabane. Kgabane, thaba e go bileng go le mogobe mo godimo ga yônê. Me ntšheng ya botšatsatsi le bidiwa Kgabe

372

K32/15

372

Ke lentšwê je le rapaletseng go tloga foo ga O tla kwano gae O heta ntšwana la Trapeng Klippan. Mogobe o teng mo godimo ga lônê, lentšwana leo, la Trapeng.

Ha O tloga ha Trapeng, kana O boëla kwa morago, O tshela molatšwana wa Kgabe, ôné O fologang kwa kutung ya lentšwê la Makweleng, o thulamelang kwa sekgweng sa Sebatalatsane, go feta kwa lego-thong la Disaditšwe. Legotho la Disaditšwe ke lônê le le kwa tlase ga Ramakgothi. Ramakgothi, molatšwana, o fa gare ga ntšwana la Mafenole le lentšwana la Mabuputšwane. Me ha O boëla ntšheng ya Sebatalatsane O tla thatloga le sekgwa sa Tšope, mo teng ga šona O tla šona go na le mogobe wa Tšope. Janong O rapalatsê letsatsi, e ne e e O boëla kwano motsing, O tsene ka ntšwê le letona.

Le go thweng Mothudi lônê lentšwe, leo le le okameng motse wa ga Sedumedi, wa Letlakeng; o busiwang ke kgosi Kalafi Sedumedi. Janong mantšwana a fa pele ga mothudi, ke Mapelana, Lepela-nakana, ke êné a tšhwaraganyeng le Makweleng le le ntšheng ya bophirimatsatsi, Mmadikhudu. Janong ha O tla ralala selôkô se se-golo, O tshela Ramfate, O ya mo ntweng la Boane le le bapileng le Boe. Go na le lentšwê le letona, le le bidiwang Mogolo-mogolo-gadikwe.

Mo thoko ga lônê, ntšheng ya bophirimatsatsi go na le lentšwana, lônê ke le le bidiwang Gabalwele-leina, le lenge lengwe la lônê ke Modimo-ngwana; fa go agile Makgowa kajeno a ma-Cronje. Ke ôné Makgowa a agileng mo nagenq tsa tona, tsa ga re santse re tšhaga ko botšhabatsatsi.

Me kana go t. ya mo Gabalalewe, O tla ntlhen  
 ntlheng eno ya botshabatsatsi. O tla tsena thakana  
 kampo mantšwana a Phorotlwane; ke ona a  
 potileng Ratumuga kwa thoko, ga O tšwa ntlheng  
 ya Kgetleng. Kōnê Kgetleng wa noka, o tsena ka  
 ōna mantšwana ao pele; kana O tla leba ntlheng  
 ya Tthatlaganyane. O tsena ka ntšwana la  
 Modimong le le mo gare ga selōkō sa  
 Matsenaphage. Me molatšwana wa Matsenaphage  
 kwa tlase o kopana le wa Dirkung.

Motse kampo Motse e Megolo

Kana rona Ba-Tshako ba Motudu re tšwa  
 kwa Mokuena, Mokuena kwa ga Setšhele. Ke  
 gōna kwa re neng re na le motse o mogolo  
 kwa teng; re santse re na le kgosi ya rona  
 Mabe. Motse oo o no o tšhotšwe re kgosi  
 Mabe. Ke gōnê kwa e rileng re tloga teng  
 ra tla kwano Motsitle. Janong re na le  
 kgosi Moetlo. Moetlo o ne a na le  
 morw'a rragwe a bidiwa Leotwana. Leotwana  
 e ne e le wa lapa le lennye; me ba re  
 ba lwela bogosi. E ne e le kgosi Moetlo, kgosi  
 Moetlo a qadisa kgosi Leotwana dikgomo ka  
 ditlhare; ke gōnê kgosi Moetlo a tla aga  
 motse ono wa Tlhakong. O fitšetse go le  
 Ramakana wa ga Ntšwale mono; me ke  
 ōnê motse o mogolo wa Ba-Tshako ba  
 Matudu, jaka O bōna a o agile mo tlase  
 ga mantšwê a Motsitle. Ke yōnê metse e  
 megolo ya Ba-Tshako. Kana ha ba ya ga  
 Mokuena ke ba setse ba tlogile kwa  
 mantšwaneng a Makgope. Ba rile go tloga  
 kwa teng kwa Makgope, ba ya kwa  
 Mokuena, mo Makgope. Le gōna ba  
 ne ba na le motse o motona; me kana  
 re ne re ese re ate jaka gompieno; ka  
 gore ba ne ba tšhwengwa ke metafe ya  
 Matebele.

K32/15

372

Janong ⑥ batla kagô ya motse, kafa go nong go agiwa motse ka teng. Motse o o agiwa ka go laolwa; o tshatshobiwa pele gore go bonwe pele, ke mangaka a bona gore a felo foo a go ~~le~~ tshwanetse kagô ya motse, kampo a ba bangwe ba setse ba beile dibêela fa teng; me ditaola di tla šupa sentle, ha go sena sepe di tla bolêla. Marapô, me ha go sa tshwanêla a tla bolêla. Marapô a mangaka aa bôna. Me e tla re ha go tshwanetse, ngaka ya kgosi e tla go baya motse, wa kgôrô ya kgosing. Ke yônê e tla yang go tihoma di mapô tsa motse wa kgosing. A ya go tihoma sebetlela ka pholwana e sa fagolwa; ka gone kgosi le yônê ke poo ya motse. Me ha basadi ba ya go tihoma ~~di~~ka, ngaka ya go bôna go re a go ntse go siame, e ya go tshatshoba, mo motse o beifa ka thulagano ya go tsalwa ga dikgôrô, fela jaka ga di tsetswe.

Ba ba nnye ga ba kake ba tihoma sebetlela pele ga bo mogolwa bone. Ha o monnye a ka tihoma sebetlela pele, o motona ga a kake a aga fa go ênê, ka gone a ka tloga a šwa a bolawa ke sebetlela. O ya go aga go sete, gore a tle a phele sentle. Kana sebetlela se tshwana le ntlo ya ga monna o. Fae šule wa tšena fela mo teng O tšenwa ke bolwetse ba seromo jo bo bodisang thogo, e nyeme fela ka dintsho; me mo kagong ya motse, yate fela ga go thibelwa, go agelwe dinamane le dinku le dipodi pele, kgomo di ese di agelwe, ka go tshabisiwa dibatana, bo-phokoje le bo-phiri, makanyane. Ke šônê santlha se se dirwang, ga mmogo le ditlaagana tse go tla robalwang mo go tšênê.

K32/15

372

Me ngaka yônê e tla potologa golo foo ka naka lwa yônê, ga bona go re golo foo go siame. Ke šônê se se dirwang ha go thibelelwa. E ne e le ôna mokgwa wa go thibelela. Sebetlela ke tirô le mokgwa wa rona; me le kwa sakenq la dikgomo, le la dirku le la dipodi, le kwa teng go ntse go epešwe dimapô ka tshitlo. Poo ya tšona dikgomo e tšhwere ka lenaka, ka tshitlo, gore e seka ya ba ya tlogêla dikgomo ya itaola; ya ya le dikgomo di sele. E ne e kgwediwa ke banna; ngaka e ne e re ha e fitlha mo sakenq e phothle thupa ya moretwa ka sethate sa dipoo, me e tsene mo sakenq e šape poo ka yônê.

Thupa ya moretwa ba bangwe ba e tšhomêla fêla mo matšhakung a saka la dikgomo. Ba bangwe ba e tšhomêla ka kwa mokgorong; me thupa e, e ne e le modisa wa poo ya dikgomo gore e se itaole ya tšwa mo dikgomung. Lenaka lona le ntse le le teng la tšitlo

Ngaka e ne e duêlwa ka kgomo, le lenaka la tshitlho le duêlwa ka kgomo. Ha o batla go re ngaka e go fe lenaka, o duêla ka kgomo; ka gore lenaka le, ke lona modisa wa ntlo ya gago; o le ikantse thata; o tšhabelwa ka lônê le ba ntlo ya gago. Leha o tšhaba kgomo ya gago fa lapeng, e tla re ha e sena go wela fa fatše, o ya mo nakeng le le disitseng motse wa gago, wa kgwatha-kgwatha ka monwana wa tšhwara kgomo e šuleng ka tshitlho ya naka la motse wa gago, wa e tšhwara mo matšong, mo ditšhakung le mo mogateng, pele ga e buiwa.

E tla re ha e buiwa, pele wa kgaola seditse sa yônê, wa se baya, gore batho ba seka ba se lotšha. Ha ba ka se lotšha nama ya yôna e tše e bolaise baino mala, e ba tšholodise, me fêla e le go re molatô o dule mo go lotšheng mogatla wa yônê ha e buiwa, pele e ese e tšhwawe.

Me Janong ke êné ngaka o tla tshagetha ditlhare  
tsa gagwe, a di thugêla mo mogopung kampô mo  
lefišong, tsa tsileng go foka motse oo ka tšôna.  
Janong ka e le tse di theang motse, di tla fokwa  
ka tšôna di tshare, mmogo le tšôna diruiwa; o tla  
tloga a tšinna a pontšoka, namane e tona -  
ngaka, a re: "A na ga ke monna ke mosimane."  
A thala seditsi sa gagwe le lefatshe, a ipetsa  
dipara

### Kagô ya Ntlo

Go thaya motheo wa ntlo ya sega-rona go  
tlokodiwa lomapô, Janong go golegelwe kgôlé  
mo go lônê, le kokolelwe fa gare, Janong go  
golegelwe je lenqwe kwa ntsheng; Janong motso  
a tsepalale kwa ntsheng ya kgôlé fa fatshe a le  
goge gore le ngape fa fatshe, le dire mothalô, Janong  
mo mothalong wa lona, ke gôna mo go epêlwang  
diêka teng; di tloge di manelwe ke basadi gore  
di seka tsa wa. Basadi bôna ba bopelele  
lebôtana; e le bôna fêla; ha ba fetsa go bopêla  
lebôtana; ke gôna banna ba tla tshomesang ntlo  
ka ditlhomesô le lebatelô; sa kgethile kgobati.  
Kgobati e itewa mo mookeng. Lebatelô ke le <sup>le</sup>le  
<sup>latelang</sup> ha banna ba feditse tinô eo ya ditlhomesô. Ke gôna  
ba tla tsheleng basadi go rulêla; ditlhomesô ke  
sethate sa mooka le mosetsha, le morutshware, maotwana  
ke êné mooka le morutshware le mokgofa.  
Phakalêgô ke tšônê thare tseo, mooka le mosetsha le  
mokgofa. Kgobati yôna ke yôna mookana. Janong  
banna ba dire sethatsha ka thupana tsa  
marretlwa le tsa megwane; ba di loge; ba di  
tšoka tšokanye ba be ba reme le mekamêlô e  
sangwang le thooame e phakang sethatsha. Me  
Janong go tšeme bo-mme, basadi, ba tshela bojang  
jo ba reng Refatsha - legotlo; ba bo bofe ka yôna  
Kgobati kgôna ka modi kgotsa ka tele. Ke tšôna  
tse ba bofang ka tšôna bojang.

Ba rulala ka sesigo le mosagwe le motshikiri o ba felang malapa ka ôné. Me mejako e nne e mennye e go tsenwang ka mangšle. Go a gagajwa ha go ~~tsen~~tsenwa le mo go tsa molelo

Dikgoro tsa Ba Motse wa Tlhako ka Tlhago. Ntata O ko O ~~ntus~~nthuse O nneefo dikgôrô tsa motse wa lona Ba-Tlhako ga le ka tlhaga mono; ke kopo ya me.

(Ba-bina Tlou fêla)

- 1 Kgôrô ke bo-ra Kgosing, bo-ra Mabe a Malotsi a Motsi a Mabe
- 2 Kgôrô ya Masogana a Legadelle a Motsi
- 3 Kgôrô ya Moneng a Ramokgadi a Dibaba
- 4 Kgôrô ya Poo a Motlane a Poo
- 5 Kgôrô ya Mogale a Ramtsha a Kgasoe
- 6 Kgôrô ya Gopanyane a Setshogoe a Ntsedingoe
- 7 Kgôrô ya Masiama a Kaiwe a Modise
- 8 Kgôrô ya Masulobele a Satile a Modisane a Masudubele
- 9 Kgôrô ya Makotšoana a Tholelakgomo
- 10 Kgôrô ya Leema a Tšipe a Mabe a Sephile

Morago ga tšena Kgôrô tse ntšha tšena

- 1 Kgôrô ya Maletse a Mokgosi - Ba-bina Nate
- 2 Kgôrô ya Mangwato - Ba-bina Phuti
- 3 Kgôrô ya Magolwelo a Masiangwako - ke Sabididi - Babina Ntšâ Letlhalerwa.

Tse ke Kgôrô tse di tšenyeng mono mo pušong ya Kgosi Moetlo Mabe; tšônê Kgôrô tse tharo tseo. Kgôrô tse di lešome tse, tse ke go di nšetseng pele, tse ke reng ke bôna Babina Tlou, ke tšônê tsa pušo ya rona go floga mo pušong ya bo-Kgosi Mabe wa bogologolo. Go floga Magagarape, e santse e le bôna barwâ Selewane, Magadimama Ntweng, a ja ga a gadimane, barwâ morwadiâ Mphele, re tšwa ko Mokuena; ke ha Kgôrô tse di ntse di setse bo-mogolwâ rona morago le ha re le kwa Legadelle, e ne e ntse e le tšônâ.



372

Ke seng kajeno O nong O utlwa motho a ipolêla me a sa bue nnete, a re "ke rona, ke rona."

Mokgwa wa ntlo ka sega-rona, ha O sena go bôna ha O tla tlhomang ntlo teng O tla ya go kola lebalaj; me ha O sena go kola lebalaj, e tla re maitsiboya monna le mosadi wa gagwe ka ya go pitika kwa ntlong; jaha monna le mosadi wa gagwe ha ba sena go tshola ngwana, ha e le wa ntlo. Ba tla tloa mopakwana. Go ntse jalo le ka tlung. Ha e fêla, ba tshwanetse bônê ka bobedi jwa bônê ba ye go pitika, go tlosa sebetlela. Ke go re ha ba ile ga go motho yo o tshwanetseng go ka kopana le mosadi yo wa ntlo, pele a ese a kopane le monna wa ntlo. Ke gônê ka moo ntlo e seka kakeng ya agiwa ha monna wa yona a se teng. Ke gônê monna yo wa ntlo o tla khutlêga a khutlwa ke mosadi, ha mosadi a sa moilele.

Go a ilêlwa, go aga ntlo go a ilêlwa. Ntlo e agêlwa ka legora. Go dirwa legora la segotlo; ka kwa pele go bopêlwa lapa le e lena lona lapa tota, e seng segotlo. Me makapa ona a mabedi; ke ona a sireteditseng ntlo gore e seke ya senyêga; go be go agiwe segotlwana sa molele.

Saka la dikgomo le lesaka la dipodi le la dinku le la dinamane, a agêlwa kafa ntlo ga legora la ntlo. Me saka la dinamane le agêlwa gaufi le la ba-mmatsô.

~~Masaka~~ Maraka a dihutshane. (dipodi le dinku) le ona a intse a nna fa thoko ga saka la dikgomo; go direla go re ha go ka l'haga sengwe; jaha nkwê kapa phiri; di bo di le gaufi le batho; me batho ba tle ba kgone go thusa. Gape mo sakeng la dikgomo, go go mosadi o setseng a fapogile mo mokgweng wa basadi ga a tsene mo sakeng go tsaya boikô.

372  
372

K32/15

Leha e le mosadi yo tserweng a, ka sekha tsema mo sakenq go tsaya boloko. - Go tsema mosetsana yo a eseng a fapoge; le gônê mosadi ga kake a tlola kgôlê tse gamang tse basimane ba gamang ka tsônê. Ka gonne kgôlê tse di railwe ke ngaka, o di tlolagantse, janong ke moila go re mosadi yo a setseng a ikgadima a di tlole.

Mokgwà lesaka mo monneng ke go le aga le go bôna gore a kgomo di tsala sentlê.

### Tshireletšo ya Ntlo.

Go itisa mo tlung ya gago, le go tshela sentlê, ke go nna le matwetwe wa nnete, ebong ngaka ya nnete ruri. E tshwarê lapa la gago e be e le tsetse ne lathe fa lapeng e le tiise. Kana moloi o difa motzhôlo o mogolo; ka gonne a ka lo robatsa a tsamaya a go bina kwa ntê le ba bangwe, me lona a lo robaditse. Moloi o na le gôna go bula ntlo e tšwe tšweng; o tla bolaele batho di kgomo. o tla bolaele motho bana; o bolaele motho mabêlê; o tla ye go phofisa mabêlê ho masimong. Le gôna moloi o tla phofise mabêlê a motho mo lwapeng; a futarele a nne serota a re: "Ntle" a a senye e nne mokoa fêla. Ruri, moloi o go lokêla setlhare mo dijong; o a go loa; a go tsentshe. Batho ba nna ditsenwa ka boloi. Leha o na le dintša dintša, di bolaya thata, o a di tshhekatshekanya gore di seka tsa<sup>go</sup> dirêla sepe - sepe; me janong o tshwanetse. Wa bita bo-re-a-itse ba baakanye.

### Khudugô.

Motse gantsi o hudusiwa. Ke ntwa. Kana bogologolo malwetse a ne a thibêlwa ke dingaka ka dilhare, kana ba ne ba itse dilhare sentlê.

Ha ngwaga... o no o simologa ba ne ba alafa naga pele maru a ese a ne. Go tla epiwa magaga gore go tsamaiwe go ntse go gagaolwa naga. Ka go rialo ba ne ba ~~sa~~ sa atise go hudusa motse ka ntsha malwetse. Le gona ba ne ba itse go alafa tladi ha e rathile sengwe. Go no go ya ona mangaka a roma banna ba motse ba ye go bona gore molato ~~ke~~ keng ha tladi e tla ratha. Me ga ba fitsha ba sena go latsha di taola, marapo a tse di suleng, ba tla tshuba golo foo ka molelo; mosimane a tloka ka ditsi sa kgokong, a ipoka ka sonê; jaka e kete o ipoka dintshi, a simolola a letsa naka la gagwe a re: "Fi-fi-fi, moloi si-o a re ke wena phirimela." A kgalema thata me tladi e tla tsamaya. Gape se se thubang motse; tlala le tšêkêrê; ke lona le tšeng le thube motse motšhang go buiwa go twe: "Mmam pitiki-matsena-ka-kgôrô; banna, kana banyana, he-e-e."

Ha go sepa fetse, go setse go bonala go re tlala e mašwe e tshabêlwa kgosi.

U monna ka Setswana saga-rona, a o ne a tle a ikagele motse?

Ee, ha motho a sena go tseisiwa mosadi wa gagwe, o aga ntlo ya gagwe ka nosi; me o e aga mo kgorong ya gagabô. Ga a kake a ya go e aga mo eseng kgôrô ya gagabo. O dumêlêlwa go aga ntlo ya gagwe mo kgorong ya gabô. Me o tla nna fêla mo kgotšeng ya ga rragwe. Ke mo a tšhwametseng go tšogêla teng mošo le mošo; ka e le gona fa ba tšhwametseng go tšhapêla diatla le matlho teng ka metse a tšhotšwe ka naka la kgomo. Go tšhapisanwa ka ona, le bogôbê bo tla tšisiwa kwa kgotšeng ka mogopo.

372

K32/15

372

Moflhaope bo tšwa kafa lapeng la mosadi yo mmotlana yo go tweng batho ba ba tlenq ba nne ba sa nyala, ba itunne fêla mo malapeng a bo-rrabô, a be a tshofale a ntše a itunetse a sa nyale; batho bao ba bidiwa mašoga mafetwa. Ke mafetwa ka go bo ba fitilwe ke nyalô e ba tšhwanetseng ba ntše ba šopa. Ka Setšwana ba re<sup>t</sup> O šule a ikhuparetse'. Ke gôna ka moo ba nenq ba tle ba mo kgaole letšogo, ba le mmelese.

### Matlo a Basadi

Mosadi yo mongwe le yo mongwe o na le ntlo ya gagwe. Matlo a bewa ka go latelana ga ôñê; jaka basadi ba tserwe, kampô ba le bararo kampô ba le batšhano. Ga ba kake ba nna mo tšunq e tengwe. Mongwe le mongwe o na le ntlo ya gagwe, me bônê e le ba monna a le mongwe fêla.

Ha e le mosadi o batšhano ke madikgomo. Mosadi wa lapa le tegolo o ka tseelwa fêla fa lapeng, a bidiwa mmelelegi wa bana.

Me fêla ha a sena go tšena mo lapeng la madikgomo; o tšhwanetse a di neelwa; a agelwa ntlo ya gagwe mo go tšunq sa ga madikgomo; me bana ba o tla ba tsalang bônê; ba tla bidiwa bana ka ntlo e kgolo; ka gonne mmabô o tseetšwe mo lapeng le letona. Fêla ntlo ya gagwe yôna e tla agiwa ka kwa segotlong.

Ba ka seka ba nna mo tšunq e tengwe. Ke gônê ka moo O utlwang ba tle ba re: "Ntlo ga e nke e agelwa mo godimo ga ntlo e ngwe". Matlo le malapa a ôñê, a fêla ka go tšhomagana ga ôñê. Ya ntšha le ya bobedi fêla jalo go ya fitšha go e potlana mo go tšônê.

372

Ha ekake ya re motse o flogêlwa wa tšhujwa. O flogêlwa fêla o nts'o eme. Ga go tsewe dikagô tsa ôné. O flogêlwa e le matlôtla fêla go fitlhêla go agiwa ka dikagô tse ntšha tsele di tlogetšwe.

Marope ka segarona a êtêlwa. Bo-rragô ba re, "maraping gwa boêlwa - go sa boelweng ke maleng". Ba raya ha O huduqile, O ka nna wa go aga gape kwa maraping a geno. Me marope ga êtêlwe, ba re poêla e a ja, ha O nts'o boêla-boêla kwa maraping O tla šwa kapete. Ke šona se ba teng "Poêla e a ja." E re ha O huduqile mo motsing, O lese, O se tšhole O ya go ôné. Marope ga lekolwe. Ba bongwe ga ba kake ba aga mogo go ôné; me fêla ba bapa naô. Ba tshaba go aga mo go ôna ~~ho~~ tôta. Ba fitlhêla gore ga go a siama go dira jalo; ha e se go re ba ikagêlê a bôna. Leha e ka re ba fitlha ba thibêla mo go ôné; ba tla bo ba ikagêlê a bôna go sele, e leng marape a tšhimo, mogola ~~o~~ na le badimo. Ga go tšwarwe sepe leha go ~~fitlha~~ fitlê nyaga tse dintsi; e tla nna e nne matlôtla fêla.

Matlôtla go dumêlwa a mogae fêla; molho ga flogile o pôtla motse ntšha e ngwe, ke ôna a go tlo go dumetelwe molho go aga mo go ôna kana; ha O flogêla O ya go aga kwa gongwe. Janong matlôtla a gago a tla sala a laolwa ke ba kgôrô ya ba gaeno; ba laolêla mo go dimo ga kgosi. Se segolo kana, bogologolo kana go no go fitlha bašwi mo malwapeng le mo digotlong le mo marakeng.

372

~~Janong~~ Janong go tshabiwa qdte ha  
 motho a ka nna mo tlōtlenq la gago; me  
 a itse sentlê di pupu tsa batho ba gago  
 mo di lenq teng, kana a ka di epolola, ha  
 e le moloi; me Janong a floga a le  
 fetsa ka mmu wa pupu kampô ka  
 marapô a baswi ba gago. Ke šona se  
 se tshabisang thata. Janong marope  
 ha go boêla motho mo go šna, e  
 tšhwanetse ya nna ngwana wa matlōtla  
 ao, ke êné a ka re, "ke rata go  
 aga mo matlōtlenq a ga rrê". Me êné  
 o siame ha a sa tšwe kwa kgakala  
 a tšwa fêla mo gae. Ka sega-rona  
 o siame; matlōtla a mo tšhwanetse.

end s 372